

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicæ Pertinentes Ad Anteriores Theses
Defensas In Collegio Adriani VI. Pontificis**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Quarta. Ostenditur quod Auctor Anti-thesium sive pro sua, sive contra nostram sententiam circa obligationem actus referendi in Deum, malè alleget, quòd eam tonuerit Baius, item quòd ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40515

ultimum in creatura. Ex quibus omnibus infertur, quod sicut constituere finem ultimum in Deo, est Deum amare amore prædominante cor possidente & super omnia; ita quoque finem ultimum constituere in creaturâ, sit creaturam amare amore prædominante, cor possidente & super omnia: Et similiter infertur, quod sicut primo instanti usûs rationis finem ultimum constituere in creatura, est creaturam amare primo instanti amore prædominante; ita quoque in decursu vitæ ulterioris constituere finem ultimum in creatura, sit creaturam amare in vita ulteriori amore prædominante, &c. His modis univocè docet Sanctus Thomas peccari mortaliter, dum in peccato aliâs veniali constituitur finis ultimus, & dum docet peccari mortaliter, si primo instanti usûs rationis homo se non ordinet ad debitum finem, id est, si primo instanti usûs rationis constituat finem ultimum in creatura. Malè ergo innuit Anti-thesium Auctor se in hac parte loqui cum D. Thoma. Nec refert quod secundum S. Thomam præcepta affirmativa eti obligent semper, non tamen obligent ad semper: nam præceptum de diligendo Deo amore prædominante continet duplex præceptum, unum expressè, alterum implicitè: expressè continet affirmativum de eliciendo actu amoris Dei prædominantis, prout actum elicere intelligunt Scholæ, id est, eo modo, quo requiritur exerceri actum ambulationis, ut quis dicatur ambulare; implicitè præcepto de diligendo Deo amore prædominante, continetur præceptum negativum de non habendo alio fine ultimo agentis sive cordis. Hoc posterius præceptum (ut patet ex doctrina S. Thomæ ante allegata de eo qui peccat mortaliter, quia constituit finem ultimum in eo quod aliâs foret peccatum veniale) obligat ad semper, prout passim præcepta negativa. Prius verò præceptum, affirmativum scilicet, intellectum prout explicuimus, more Scholæ, non obligat ad semper, quia contra illud præceptum non peccat justus, qui, prout Conclusione prima fuisse satis explicatum est, per horas aliquot ludit, studet, et si nihil illorum faciat ex Charitate. Agimus de præcepto obligante ad amorem Dei prædominantem, idque sub mortali, non autem de præcepto referendi omnia opera in Deum, sive obligante ut nihil fiat ex cupiditate. de quo postea.

CONCLUSIO QUARTA

Ostenditur quod Auctor Anti-thesium sive pro sua, sive contra nostram sententiam circa obligationem actus referendi in Deum, malè alleget, quod eam tenuerit Baius, item quod Lütherus Calvinus &c.

Pro sententia sua de obligatione præcepti Charitatis, & potissimum pro illa quâ afferit hominem non teneri, ne sub veniali quidem referre omnia opera & singula in Deum ex Charitate Dei propter se dilecti, formali, ut loquitur, aut virtuali relictâ à formali. Pro hac sua sententia, sive contra nostram illi oppositam quam in Thesibus de Charitate latè probavimus, allegat Anti-thesium Auctor, primo loco sophisma jam ante refutatum de Michaëlo Baio. Secundò allegat quod

quod nostra videatur profluxisse ex impuris, ut ait, Lutheri, Calvini, aliorumq; Hæretorum fontibus. Audiatur, pergit, Lutherus resol. 2. contra Conclusiones Eckianas. Deinde subjungit sequentia velut ex Luthero desumpta: sexto, inquit (Lutherus) adduco rationem, qua utitur Augustinus lib. 4. contra Iul. cap. 3. (hac Augustini ratione usum me esse, velut crimen mihi objicit Anti-thesium Auctor) virtutes (a vitiis) discernuntur finibus non officiis: jam qualibet virtus extra gratiam querit quæ sua sunt, nec potest querere quæ Dei sunt; quia non potest in opus Charitatis de qua dicitur laude propria: Charitas non querit quæ sua sunt: quod verò dicitur: nonnè Caiphas prophetavit verum? nonnè Matt. 7. multi prophetaverunt in nomine Christi & multas virtutes fecerunt? Respondeo vera sed non verè dixerunt, bona sed non bene fecerunt &c..... eodem modo & bona illa opera sapientiae, virtutum &c..... bona sunt valde: sed quia non in finem debitum referuntur, bona faciunt sed non bene. Hæc Auctor Anti-thesium ex Luthero. Addit similia quædam ex Calvinio, & ex aliis Hæreticis. Sed quorsum hæc adferuntur, nisi ut hinc concludat me malè sentire, quia in quibusdam mecum sentiunt aliqui Hæretici. Potestne dari argumentum ineptius? nunquid enim argumento similis formæ, vel potius similis deformitatis cogemur Verbi Incarnationem, SS. Trinitatis Mysterium, quin & Divinitatem ipsam negare; quia Verbum esse incarnatum, Deum trinum & unum esse afferuerunt Lutherus, Calvinus, Chamerius, Petrus Martyr turpis Hæreticus &c.? Observet, quæso, ex hoc exemplo Thesum Lector, quanta sit stoliditas argumentorum quibus Adversarii nostri in simili forma jam sexcenties fuerunt usi, sive pro sua gratia Moliniana, dum nos afferimus necessariam esse in hoc statu per se efficacem; sive pro suis probabilitatibus, dum nos negamus ignorantiam juris naturæ nunquam excusare in totum quod sit contra illud; sive pro sua sententia negante obligationem agendi omnia propter Deum, dum nos dicimus omnia in Deum esse referenda. Reducuntur namque ad hanc formam: Lutherus, Calvinus, Chamerius, & Petrus Martyr turpis Hæreticus dixerunt omnes actus nostros faciendos esse ad honorem Dei, (quis hoc non miretur ab aliquo Catholico negari?) ergo hoc est falsum, suspectum de hæresi &c. sive ad hanc quæ prorsus eadem est: Lutherus, Calvinus, &c. dixerunt Deum unum existere, esse Trinum in personis, Verbum esse Incarnatum, ergo hoc est falsum, suspectum de hæresi &c. Mirum quidem quod talibus argumentis uti unquam inceperint viri qui Theologiam Scholasticam, adeoq; argumenta proponendi ac dissolvendi methodum profitentur: sed magis mirum quod postquam illorum argumentorum ineptia publicè toties ostensa est, illis in hodiernum usque diem uti non erubescant. Verum quid miror? non adeo id mirum est: valent namque ejusmodi sophismata apud imperitos, ut est hominum pars maxima; valent apud illos, quod præcipuum est, quibus ob negotiorum magnitudinem ac multitudinem non vacat ista scrutari, sed superficietenus solummodo aspicere: valent denique apud illos ferè omnes, qui nostrorum ad sophismata illa responses vel nunquam videre possunt, vel ab Adversariis deteriti legere timeant.

B 2

CON-